

از بیرون تحریم، از داخل فیلتر؛ اختلالات اینترنتی با کسب‌وکارها چه کرده است؟ - دیجیاتو

آرش پارساپور | سه شنبه، ۱۰ خرداد ۱۳۹۷

«حسین فلاح جوشقانی»، معاون وزیر ارتباطات بالاخره صریحاً اعلام کرد که مشکلات و اختلالات پیش آمده در شبکه اینترنت کشور به دلیل اعمال فیلترینگ روی تلگرام است. این موضوع که پیش از فیلترینگ تلگرام هم توسط برخی کارشناسان اعلام شده بود، حالا وجهه رسمی گرفته و دولت با صحه گذاشتن روی این مطلب، باعث شده که حجم انتقادات برخی کسب‌وکارها بیشتر شود.

جوشقانی، رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی همچنین تاکید کرده که دولت همواره در سعی و تلاش برای بهبود این مشکلات است و این سازمان به صورت 24 ساعته در حال رفع آنهاست. او به ایسنا گفته:

«اختلالات اینترنت که این روزها شاهدیم و البته همواره پیگیری هم کرده‌ایم و بسیاری از آنها نیز رفع شده، به دلیل اعمال فیلترینگ تلگرام است. ضمناً هیچ کاهش سرعتی در پهنای باند اینترنت اعمال نشده است.»

جوشقانی اعلام کرده که وزارت ارتباطات تبعات فیلترینگ تلگرام را به سازمان‌های بالادستی اعلام کرده و سعی خود را دارد تا با آگاه‌سازی این مجموعه‌ها، از حجم اختلالات کم کند.

«شایان نوبرانی»، مدیرعامل آژانس دیجیتال آبانگان، که در توئیتر خود خبر داده این اختلالات باعث لطمه به روند کاری مجموعه و در نتیجه نارضایتی برخی مشتریان‌شان در روزهای اخیر شده، در گفتگوی خود با دیجیاتو می‌گوید که مجموعه‌شان در چه مواردی به مشکل برخوردده‌اند:

«ما در استفاده از پورت‌های عادی و عمومی مشکل داریم. برای مثال پورت ۲۲ که SSH است و یکی از مهمترین کاربردهایش اتصال به سرورهای لینوکس است (برای مدیریت این سرورها). یا پورت ۲۱ که برای FTP استفاده می‌شود (برای آپلود و دانلود فایل روی سرورها) و موارد مشابه... وقتی این پورت‌ها دچار اختلال هستند عملاً مدیریت سرور یا تغییر روی وب سایت‌ها با مشکل

مواجه می‌شود و گاهی عملی نیست.»

توییت مشاور رییس جمهور که معنای عمیقی دارد، آیا فقط برخی وی‌پی‌ان‌های فروشی خاص متعلق به اشخاصی خاص فقط کار می‌کنند؟

نوبرانی از اختلالات پیش آمده در سرویس محبوب گوگل آنالیتیکس می‌گوید که بسیاری از برنامه‌نویسان و سئوکاران هم از مشکلات پیش‌آمده در آن گلایه دارند:

«گاهی زمانی که می‌خواهیم از سرویس‌ها و ابزارهای جانبی مثل گوگل آنالیتیکس برای وبسایت‌ها استفاده کنیم، به خاطر تحریم‌های بین‌المللی، مجبور هستیم از VPN های خارجی استفاده کنیم و با تغییر IP تحریم را دور بزنیم.

مشکل جایی افزایش پیدا می‌کند که این VPN ها از داخل کار نمی‌کنند و عملاً از این سرویس‌ها نمی‌توانیم استفاده کنیم. این مشکل در خیلی بخش‌ها، سایت‌ها و ابزارهای مربوط به طراحی سایت، مدیریت وبسایت‌ها و سرورها و مسائل مربوط وجود دارد و صدای اعتراض همه را درآورده.»

او مجموع این موارد را مسبب به مشکل خوردن و یا حتی منحل شدن برخی پروژه‌های شرکت‌های فعال در حوزه وب و اپلیکیشن و به طور کل فضای دیجیتال معرفی می‌کند. به گفته نوبرانی برخی از کارفرماها اطلاعات فنی دقیقی ندارند و این مشکلات به وجود آمده را نمی‌توان به آنها دقیق توضیح داد و از همین رو مشکلات و دعوایی بین کارفرماها و پیمانکاران در فضای دیجیتال به وجود می‌آید:

«این اختلافات عموماً باعث به‌وجود آمدن چالش‌های حقوقی و مالی در پروژه‌ها و قراردادهای می‌شود که می‌توان حدس زد سرانجام آنها برای صاحبان کسب‌وکار (چه شاکتی و چه متشاکتی) سرانجام خوبی نخواهد بود.»

از سوی دیگر «مسیح یگانه» کارشناس ارشد نرم‌افزار و برنامه‌نویسی، اختلالات فعلی را ناشی از کند کردن کردن و فیلترهای پی‌اچ‌پی می‌داند و این مشکلات را خطرناک‌تر از فیلتر کردن پیام‌رسان می‌داند:

«ایجاد اختلال در پروتکل SSL/TLS یکی از تصمیمات اخیر دولت است که اکثر فیلترشکن‌ها از این پروتکل برای یک ارتباط امن استفاده می‌کنند. محدود کردن روی این پروتکل می‌تواند فیلترشکن‌ها را از کار بیندازد. معضل کند کردن که به خودی خود معلوم است چه پیامدی در پی

خواهد داشت و بسیاری از کاربران را از استفاده از سرویس‌ها زده می‌کند. این *timeout* در پرداخت‌های بانکی می‌تواند ضرر مالی به کاربر یا سرویس‌دهنده بزند و تراکنش‌هایی که پرداخت شدند ولی نتیجه پرداخت به وب‌سایت منتقل نشده به شدت زیاد بشوند.

در ایران برعکس جهان، اکثر سرویس‌دهنده‌ها از این پروتکل استفاده نمی‌کنند ولی به طور مثال تمام درگاه‌های بانکی ملزم به استفاده از آن هستند و اختلال در این پروتکل، عملاً به پرداخت‌های بانکی و سرویس‌های پولی ضرر شدید می‌زند»

این کارشناس مشکلات را برای توسعه‌دهنده‌های نرم‌افزار چندین برابر می‌داند چرا که تقریباً تمام سرویس‌هایی که به برنامه‌نویسان ارائه می‌شود یا از داخل فیلتر هستند یا آنها ایران را تحریم کرده‌اند:

«اگر برنامه‌نویس موبایل قصد کند که توسعه نرم‌افزار اندرویدی انجام بدهد، شرکت گوگل ایران را در لیست تحریم خود قرار داده و مجبور به استفاده از فیلترشکن برای تغییر آی‌پی می‌شود. اگر برنامه‌نویس در حوزه جاوا فعالیت کند، Oracle ایران رو تحریم کرده و حتی اگر برنامه‌نویس Go باشد، باز به تحریم دیگری برمی‌خورد. تقریباً برنامه‌نویس هر زبان برنامه‌نویسی برای دریافت ابزار کارش باید تحریم را دور بزند و حتی سایت‌های مرجع تخصصی و پرسش و پاسخ برنامه‌نویسان و سئوکاران و... نیز عموماً فیلتر هستند.»

به گفته یگانه، تا پیش از فیلترینگ اخیر، امکان دورکاری با شرکت‌های خارج از کشور و دریافت درآمد ارزی به راحتی مقدور بود ولی با کندی‌های اخیر و عدم دسترسی به سرویس‌های تحریم یا فیلتر شده و همچنین عدم امکان انتقال ارز، این امکان به کل از بین رفته که باعث ضررهای مالی شدیدی به فری‌لنسرها شده است.

طراح تصویر ابتدای مقاله: بهرنگ نامداری.

[دیجیاتو](#)